

[Azel Kristensen.]

leje nogle kedelige møblerede værelser, hvor de ikke kan føre en normal tilværelse. Deres behov bliver dækket ved dette boligbyggeri, og for hver kvadratmeter man gør en lejlighed mindre, stiger prisen på de tilbageværende kvadratmeter med 3 kr. Da disse 1 værelses lejligheder ligger ca. 20 m² under de 2 værelses og 2½ værelses lejligheder, de sammenlignes med, bliver anskaffelsesudgiften altså 60 kr. mere pr. m². Det er også klart, at i visse tilfælde vil de enlige mennesker gerne have f. eks. et mere elegant badekar eller en anden ting, som ikke berører mulighederne for at bygge for andre. Tværtimod, den lille lejlighed til disse færre mennesker kræver mindre arbejdskraft, mindre materiale, så at byggeriet ikke belastes nær så meget, som hvis det var større lejligheder, der blev bygget. Der er en ganske naturlig forklaring; der er ikke tale om, at der bygges dyrere.

Endelig kommer der en ting til, man heller ikke må glemme; det er, at de såkaldte sociale selskaber bygger storbyggeri. De får statslån til at købe store samlede arealer og lave planlagt byggeri, hvor de går fra byggested til byggested, hvorimod det byggeri, jeg har talt om, i meget høj grad har måttet opsamle mindre grunde, som henligger forbigående, og som man så bygger på, og som selvfølgelig er dyrere at bygge på. Det er mindre enheder, der bygges på, og mindre enheder må blive dyrere. Selvfølgelig skal disse grunde også bebygges. Der er en ganske naturlig forklaring på disse ting, som der ikke er spor af grund til at gå uden om. Vi kan roligt være dem bekendt, også vi, der er tilhængere af det frie erhvervsliv.

Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp talte om, at det er let at være bagklog. Jeg har ikke været bagklog, jeg sagde udtrykkeligt, at der måtte gives ministeren en vis margen. Det, jeg kritiserede, var, at der slet ikke var givet den nødvendige valuta til det private boligbyggeri; det er også svar til den højtærede økonomiminister. For de tal, jeg meddelte her, som er rigtige, viser, at det antal boliger, der var under opførelse ved nytårstid med støtte fra det offentlige, kun var 1 000 lejligheder færre end året før. Det vil sige, at man ikke har formindsket det byggeri, der får

offentlig støtte, nævneværdigt, altså ikke givet plads for nævneværdigt privat boligbyggeri.

Jeg har ikke kritiseret, at man ikke forudså, at det private boligbyggeri blev så stort, som det blev, men jeg har kritiseret, at man ikke gav nogen som helst plads for det, at man opretholdt den samme mængde støttet boligbyggeri, som man havde før, efter at man havde vedtaget en lov, der forudsatte, at det private boligbyggeri skulle sætte ind. Derfor er der ikke nogen bagklogskab i det, jeg har sagt. Jeg har blot påvist, at ministeren ikke har fulgt det, han havde forpligtet sig til ifølge loven: at lade det statsstøttede byggeri være et supplement til det andet. Ministeren har opretholdt det statsstøttede boligbyggeri i praktisk talt samme omfang, som det havde, før den ny boligstøttelov blev gennemført.

Jeg skal ikke sige meget til det ærede medlem hr. Niels Andersen. Det ærede medlem brugte en mængde ord og talte kønt om friheden og om, hvad vi skulle have. Men vi kender det: når hans herres stemme lyder, lystreer han også nok i dette stykke.

Den højtærede minister har ikke afkræftet noget af det, jeg har sagt. Ministerens evne til at moralisere er almindelig kendt; den skal jeg lade ligge. Jeg tør sige, at den virker efterhånden ikke mere. Når man gang på gang fremstiller sig selv som det eneste retfærdige menneske i landet og alle andre som uretfærdige, begynder vi andre at tvivle på, at det kan være helt rigtigt. Den højtærede minister sagde, at han var skuffet over, at jeg ikke kunne godtage hans redegørelse. Ministeren havde ventet, at vi ville ønske en redegørelse, for at offentligheden skulle få besked. Ja men det er netop det, den ikke fik. Den fik ingen besked om, hvad ministeriet vil, og det er det, offentligheden har brug for i dag. Offentligheden har brug for at få at vide, hvad det er, der skal komme. I almindelighed at sige, at byggestoppet vil blive gradvis afviklet, er det en oplysning? Hvordan skal det ske, efter hvilke linjer, efter hvilke regler? Ministeren har ikke svaret noget, der betyder noget som helst, og så er ministeren forarget over, at vi ikke er tilfredse med hans udtalelser! Det er for letkøbt. Den højtærede minister kunne meget vel